

Číslo 217
7. března 2016

OBSAH

Výsledky summitu EU-Turecko 1

Komise

Nová dohoda o transatlantickém předávání dat 2

Boj proti nezákonnému obchodu s ohroženými druhy 2

Rada

Výsledky Rady pro konkurenceschopnost 3

Výsledky Rady pro životní prostředí 3

Evropský parlament

Diskuse o migraci a ochraně hranic 4

Možnosti reakce na hybridní hrozby 4

Informace

Agenda Rady pro spravedlnost a vnitřní věci 5

Agenda Rady pro zemědělství a rybolov 6

Agenda Rady pro zahraniční věci 6

Agenda Rady pro obecné záležitosti 6

554. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni 6

Rámcové pozice 7

Výsledky summitu EU-Turecko

Nejvyšší představitelé států a vlád Evropské unie se sešli 7. března v Bruselu na vrcholné schůzce s Tureckem. Delegaci České republiky vedl předseda vlády Bohuslav Sobotka.

Klíčové body

Na uspořádání zvláštního zasedání s Tureckem se usnesla Evropská rada na svém zasedání ve dnech 18. a 19. února. Zdůraznila, že urychlené provádění akčního plánu EU a Turecka zůstává prioritou strategie EU pro řešení migrační krize.

Akční plán byl aktivován již na jednání EU a Turecka 29. listopadu 2015. Dokument stanovuje řadu společných opatření, která musí EU a Turecko provést s cílem koordinovat řešení společných problémů a pomáhat Turecku v jeho snahách zvládnout migrační tlak. EU se v rámci plánu zavázala poskytnout Turecku 3 miliardy EUR. Unie a Turecko se rovněž dohodly, že budou od června 2016 uplatňovat dohodu o zpětném přebírání osob. Cílem bylo také dokončit proces uvolňování vízového režimu a zrušení vízových požadavků pro občany Turecka v Schengenském prostoru do října 2016. Ačkoliv Turecko podniklo kroky k provedení plánu, zejména pokud jde o přístup syrských uprchlíků na turecký trh práce a sdílení údajů s EU, počet migrantů přicházejících z Turecka do Řecka zůstává i nadále příliš vysoký.

Na summit přijel turecký premiér Ahmet Davutoglu **nečekaně s novým návrhem**. Evropskou unii požádal o další tři miliardy EUR do roku 2018. Premiér A. Davutoglu zdůraznil, že veškeré tyto peníze půjdou na pomoc více než 2,5 milionům syrských uprchlíků v Turecku.

Za intenzivnější tureckou pomoc s řešením evropské migrační krize žádal premiér A. Davutoglu také uvolnění vízové povinnosti již do letošního června a otevření nových přístupových kapitol. Pro uvolnění vízové politiky musí Turecko nicméně nejprve splnit všechny podmínky včetně fungující re-admise nelegálních migrantů do Turecka.

Nabídl, že Turecko začne z řeckých ostrovů přebírat zpět všechny migranty, kteří se z jeho území od určitého data dostanou na řecké ostrovy. Tím by se podařilo rozbít převaděčský byznys, cesta do Evropy s perspektivou vrácení zpět do Turecka by ztratila smysl. EU by ovšem měla z dotyčných ostrovů nejprve odvézt všechny migranty, kteří se na nich nyní nacházejí. Turecko by přebíralo migranty z řeckých ostrovů, pokud by EU za kaž-

dého vráceného syrského občana přesídlila do unie přímo z Turecka jednoho Syřana s právem na azyl. Opatření má být dočasné, odůvodněné je humanitárními ohledy a EU by je financovala. Počty uprchlíků v rámci tohoto přesídlování by měly vycházet z již schválených rozhodnutí EU o přesídlení a relokaci.

Mnozí z přítomných lídrů států EU dali najevo, že nemají mandát přijmout podobné závazky. **EU se proto k tureckým návrhům vrátí na nadcházejícím summitu.** Atmosféru summitu a nalezení shody negativně ovlivnil páteční zásah tureckých úřadů proti opozičním novinám Zaman. Premiéři a prezidenti zemí EU proto s tureckým premiérem hovořili také o situaci sdělovacích prostředků v Turecku.

V druhé části summitu se **Evropská rada shodla na společném prohlášení**, ve kterém akcentuje potřebu důsledného uplatňování Schengenských pravidel. Lídři EU také uvedli, že součástí evropského řešení migrace musí být posílená spolupráce se státy na Balkáně. Evropská rada zdůraznila, že je potřeba udělat všechno pro to, aby ilegální migrační tok přes západobalkánskou trasu skončil. V návaznosti na toto rozhodnutí se všechny členské státy EU zavázaly k intenzivní pomoci Řecku, a to jak v humanitární oblasti, tak při ochraně vnější hranice. Komise minulý týden navrhla zřízení nového mechanismu, který by až 700 milionů EUR mohl v příštích třech letech pomáhat členským zemím v tíživé humanitární situaci. Řecko by na jeho základě mohlo dostat pomoc, aby lépe střežilo vnější hranice schengenského prostoru.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR považuje Turecko za klíčového partnera EU, pokud jde o zvládnutí stávajících migračních tlaků. „Přivítali jsme turecký návrh, protože skutečně představuje zajímavé řešení,” řekl po skončení summitu premiér Bohuslav Sobotka. Na summitu se podařilo prosadit záruku, že přesídlení z Turecka bude probíhat pouze v rámci dosavadních závazků. ČR tak nepřijme větší počet uprchlíků, než ke kterému se zavázala už v minulosti. Vláda ČR ocenila, že Evropská rada dala za pravdu státům visehradské skupiny, když mezi závěry summitu zahrnuje uzavření balkánské trasy pro nelegální migraci.

Předpokládaný další vývoj

Příští setkání Evropské rady se bude konat 17. a 18. března. /M. Bydžovská/

Komise vydala dne 29. února (KOM(2016) 117) právní texty, které povedou ke sjednání nové dohody umožňující přenos osobních údajů při obchodování mezi společnostmi v EU a USA. Dohoda, která nahradí institut Safe Harbor, který zrušil Soudní dvůr EU, se nově nazývá Štít soukromí (Privacy Shield).

Kontext

Komise a Spojené státy americké dosáhly nové zastřešující dohody, jež má zajistit bezpečný přenos soukromých dat při komerčním styku firem přes Atlantik. Dříve využívaný nástroj tzv. Bezpečný přístav (Safe Harbor) byl rozsudkem Soudního dvora EU zrušen 6. října 2015. Nová dohoda má dle komisařky pro spravedlnost, spotřebitele a rovnost žen a mužů, Věry Jourové, která je stále v čele vyjednávacího týmu, poskytnout jasné záruky, že osobní údaje nebudou zneužity americkými úřady a zajistí občanům EU rovnocennou ochranu soukromí jako na území EU.

Klíčové body

Jedním ze zásadních prvků dohody je skutečnost, že se americké orgány zavázaly, že nová ochrana bude důsledně vymáhána. Deklarovaly, že národní bezpečnostní orgány neprovádějí plošné ani hromadné sledování.

Pro společnosti budou platit **přísné povinnosti** a jejich dodržování se bude důsledně vymáhat. Nový systém bude transparentní, s účinnými mechanismy dohledu, aby společnosti své povinnosti dodržovaly. Pokud tak neučiní, mohou být potrestány sankcí nebo vyloučením ze systému.

Dalším významným prvkem jsou **jasné záruky a povinnosti** týkající se transparentnosti při přístupu vlády USA k údajům. Vůbec poprvé americká vláda Evropskou unii písemně ujistila (prostřednictvím Úřadu ředitele národních zpravodajských služeb), že veškerý přístup veřejných orgánů k údajům za účelem zajištění národní bezpečnosti

bude podléhat jasným omezením, zárukám a kontrolním mechanismům a že všeobecný přístup nebude povolen.

Ministr zahraničí USA John Kerry přislíbil, že v oblasti národního zpravodajství získají Evropané možnost nápravy díky veřejnému ochránci práv při ministerstvu zahraničí, který bude nezávislý na národních bezpečnostních službách. Úkolem ochránce bude řešit stížnosti a dotazy jednotlivců a informovat je, zda byly dodrženy příslušné zákony. Tyto písemné závazky budou zveřejněny v americké sbírce zákonů.

Občané EU budou mít zajištěnou **účinnou ochranu** svých práv s několika možnostmi nápravy. Společnosti musí vyřešit stížnosti do 45 dnů, s možností alternativního řešení sporu. U neuzavřených stížností se občané EU mohou také obrátit na orgán pro ochranu údajů ve své zemi, který ve spolupráci s Federální obchodní komisí zajistí prošetření a vyřešení.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR v současné chvíli konkrétní znění návrhů analyzuje. Dlouhodobě zastává názor, že je nutné co nejdříve přijmout nový rámec, na jehož základě bude moci probíhat hladce obchodování mezi Evropou a USA. Vláda veřejně deklarovala podporu komisařce Věře Jourové pro dojednání nové dohody.

Předpokládaný vývoj

Návrh bude nyní projednáván výborem složeným ze zástupců členských států a stanovisko musí vydat pracovní skupina orgánů EU pro ochranu údajů (zřízená podle článku 29 směrnice 95/46/ES). Téma bude také na programu Rady pro spravedlnost a vnitřní věci 11. března 2016. USA mezitím provedou nezbytné přípravy pro zavedení nového rámce, monitorovacích mechanismů a nové funkce veřejného ochránce práv. /K. Moučková/

Boj proti nezákonnému obchodu s ohroženými druhy > Komise

Komise přijala 26. února Akční plán EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími druhy v Unii a pro posílení úlohy EU v celosvětovém boji proti těmto nezákonným praktikám (KOM(2016) 87). Akční plán je komplexním programem, kterým se mobilizují všechny nástroje EU v oblasti diplomacie, obchodu a rozvojové spolupráce s cílem účinně bojovat s jednou z nejvýznamnějších trestných činností na světě.

Kontext

Nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy se v posledních letech vzhledem k jeho rostoucímu rozsahu a větším dopadům věnuje stále větší pozornost na mezinárodní politické úrovni. Dle odhadu činí zisky z tohoto obchodu ročně 8 až 20 miliard EUR, což se vyrovná obchodu s drogami, lidmi a zbraněmi. Za účelem boje s tímto problémem byla přijata řada opatření podle Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES), nejdůležitější mezinárodní smlouvy upravující mezinárodní obchod s druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, k níž EU přistoupila v roce 2015.

Akční plán je součástí širšího akčního plánu EU pro zesílení boje proti financování terorismu, který Komise předložila v únoru 2016, a je také významným příspěvkem na cestě k dosažení cíle udržitelného rozvoje. Akční plán byl vy-

pracován týmem, kterému předsedali vysoká představitelka pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Unie Federica Mogheriniová a komisař pro životní prostředí, námořní záležitosti a rybářství Karmenu Vella, v úzké spolupráci s komisařem pro mezinárodní spolupráci a rozvoj Nevenem Mimicou a komisařem pro migraci, vnitřní věci a občanství Dimitrisem Avramopoulousem.

Klíčové body

Akční plán sestává z řady opatření, jež musí přijmout orgány EU anebo členské státy. Opatření přitom vychází ze **tří priorit**: (1) zamezení nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy a odstranění jeho hlavních příčin, (2) účinnější uplatňování a prosazování stávajících pravidel a boj proti organizované trestné činnosti v oblasti obchodu s druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a (3) posilování globálního partnerství zemí původu, zemí spotřeby a tranzitních zemí v oblasti boje proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy. Opatření jsou v zásadě navržena tak, aby zlepšovala spolupráci mezi všemi dotčenými účastníky, efektivněji využívala stávající nástroje a politiky a posilovala mezi nimi součinnost za účelem účinnějšího potírání nezákonného obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy napříč celou EU i celosvětově.

/Pokračování na s. 3/

Cílem akčního plánu by mělo být např. **posílení povědomí o závažnosti organizovaného zločinu** spojeného s nelegálním obchodem s ohroženými druhy ale i dalšími typy kriminality (např. korupce, praní „špinavých“ peněz, obchod s drogami atd.), zlepšení spolupráce mezi kontrolními orgány a justicí, získání vyšší politické podpory k posílení kapacit na vymáhání CITES a souvisejícího práva EU, zavedení jednotnějšího systému odrazujících sankcí napříč státy EU atd.

Východiska a pozice ČR

V rámci ČR probíhá v současné chvíli diskuze o podrobnější pozici k této problematice. Vláda ČR v obecné rovi-

ně podporuje iniciativu Komise pro schválení Akčního plánu, který považuje za důležitý strategický materiál, jež by mohl pomoci k efektivnímu řešení tohoto problému na úrovni EU.

Předpokládaný další vývoj

Sdělení bylo Komisí představeno na zasedání Rady pro životní prostředí 4. března 2016. Následně bude Akční plán projednáván na zasedání Pracovní skupiny pro životní prostředí a bude také podkladem k diskusi a schválení na červnovém zasedání Rady pro životní prostředí, na kterém by rovněž měly být přijaty závěry Rady k této problematice. /K. Mařátková/

Výsledky Rady pro konkurenceschopnost > Rada

29. února 2016 se v Bruselu uskutečnilo zasedání Rady pro konkurenceschopnost v sestavě ministrů odpovědných za oblast vnitřního trhu a průmyslu. Delegaci ČR vedl náměstek ministra průmyslu a obchodu Vladimír Bártl.

Klíčové body

Zasedání Rady pro konkurenceschopnost se konalo ve formaci pro průmysl a vnitřní trh v Bruselu. Prvním bodem programu byla **prověrka konkurenceschopnosti** se zaměřením na malé a střední podniky a nejlepší cesty, jak je podpořit při tvorbě pracovních míst. Delegace zmiňovaly především potřebu přístupu k financím, budování jednotného trhu, dobré podmínky pro inovace, a lepší regulaci, která podpoří růst malých a středních podniků.

Následně proběhla diskuze a přijetí závěrů ke Strategii pro prohloubení vnitřního trhu se zbožím a službami. Diskuze se vedla k části závěrů ohledně pasu pro poskytovatele služeb. Předsednictví předložilo po proběhlé diskusi kompromisní text, který Rada schválila.

Rada dále projednala follow-up mimořádné Rady pro konkurenceschopnost konané v listopadu 2015 ohledně **situace v ocelářském průmyslu**. Pro zachování konkurenceschopnosti tohoto sektoru v globálním rozměru apelovaly delegace na maximální využití nástrojů na ochranu obchodu, podpořily jejich modernizaci, dále uváděly důležitost energetického trhu a evropského systému obchodování s emisními povolenkami (EU ETS). V neposlední řadě reflektovaly vyvážený přístup k otázce tzv. udělení statusu tržní ekonomiky Číně. Problematika se netýká pouze ocelářského sektoru, ale taktéž dalších energeticky náročných odvětví.

Tématem pracovního oběda byl **evropský semestr a implementace doporučení** pro jednotlivé země, se zaměřením na překážky růstu a investicím v sektoru služeb a jejich překonání. Diskuze bude shrnuta v souhrnné zprávě s výhledem na březnovou Evropskou radu. Delegace uváděly potřebu ztotožnění členských států s doporučeními, a rovněž absence odporu domácích zainteresovaných stran k reformám.

Výsledky Rady pro životní prostředí > Rada

4. března se v Bruselu konalo zasedání Rady pro životní prostředí. Rada se zabývala zejména problematikou oběhového hospodářství, činnostmi navazujícími na konferenci COP 21, 7. akčním programem pro životní prostředí a Akčním plánem EU pro boj proti obchodování s volně žijícími a planě rostoucími druhy. Delegaci ČR vedl ministr životního prostředí Richard Brabec.

Rada pokračovala diskuzí k **oběhovému hospodářství**. Delegace balíček k oběhovému hospodářství i akční plán podpořily s tím, že oběhové hospodářství nabízí příležitosti pro nová pracovní místa a posílení konkurenceschopnosti. Klady důraz na lepší využití sekundárních surovin, nicméně iniciativa by měla podpořit konkurenceschopnost a při implementaci nezatížit podnikatele a zejména malé a střední podniky.

Komise informovala o pokroku u **jednotného patentu a Jednotného patentového soudu** a dále k rozhodnutí Evropského patentového úřadu ohledně patentů/práv šlechtitelů rostlin. Delegacím byl představen návrh pro přeshraniční přenositelnost on-line služeb poskytujících obsah v rámci revize autorského práva a následně výsledek jednání k nové dohodě o předávání osobních dat do Spojených států „Safe harbour“ – nově tzv. „Privacy shield“.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR vítá pravidelnou prověrku konkurenceschopnosti na Radě. Prosazuje ambiciózní provedení iniciativ pro prohloubení vnitřního trhu se zbožím a službami, proto výsledný text závěrů pro vnitřní trh v části pasu pro poskytovatele služeb považuje za kompromis mezi členskými státy. K situaci v sektoru ocelářství prosazuje modernizaci a využití nástrojů obchodní politiky k odstranění negativních dopadů neférových obchodních praktik a považuje systém EU ETS za hlavní nástroj k plnění vymezených klimaticko-energetických cílů. V rámci balíčku oběhového hospodářství je pro vládu prioritní účinná podpora trhu s druhotnými surovinami a odstranění překážek pro jejich uplatnění, zlepšení nakládání s odpady a významná redukce skládkování odpadů, a investice do přechodu k oběhovému hospodářství, zejména efektivní podpora výzkumu, vývoje a inovací. Vláda vítá pokrok v řešení otázky předávání osobních dat mezi EU a USA.

Předpokládaný další vývoj

Další jednání Rady pro konkurenceschopnost se bude konat 26. – 27. května ve formátu pro vnitřní trh a průmysl, výzkum a vesmír. /R. Juřík/

Klíčové body

V rámci diskuse o **činnostech navazujících na konferenci COP 21** předsednictví zdůraznilo, že jedním z klíčových kroků je nyní implementace Pařížské dohody. Uvítalo, že mnoho členských států se zúčastní podpisového ceremoniálu Pařížské dohody 22. dubna v New Yorku. Státy se shodly na tom, že je nyní třeba zajistit podpis i včasnou implementaci Pařížské smlouvy /Pokračování na s. 4/

za nezbytného zachování efektivní spolupráce z prosincového jednání o Pařížské dohodě.

Následně Rada jednomyslně přijala prohlášení k **endokrinním disruptorům**, v rámci kterého vyzývá Komisi, aby dodržela své závazky a vydala prováděcí předpisy, kterými se stanoví vědecká kritéria definující vlastnosti ovlivňující endokrinní činnost.

Během projednávání **Akčního plánu k oběhovému hospodářství** vyzvala Komise k pravidelné diskuzi na úrovni EU i na úrovni jednotlivých států k této problematice. Členské státy balíček oběhového hospodářství obecně vítají. Rada z nich uvedla, že je třeba se zaměřit nejen na prevenci a sběr odpadů, ale na celý životní cyklus produktu, dále byla zdůrazněna důležitost a užitečnost vzájemné výměny zkušeností a poznatků, akcentována byla taktéž podpora trhu pro druhotné suroviny.

Belgie dále vyzvala Komisi, aby zrevidovala dosavadní implementaci **7. akčního programu pro životní prostředí** a identifikovala cíle a priority, jejichž naplnění si vyžádá nejvíce úsilí. Komise v reakci uvedla, že ke splnění cílů již

představila několik iniciativ (balíček k čistému ovzduší, oběhový balíček, střednědobá revize Strategie biologické rozmanitosti), a zároveň pracuje na řadě nápadů jak ještě podpořit implementaci.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR uvítala debatu k výstupům COP 21, stejně jako sdělení Komise k vyhodnocení výsledků Pařížské dohody. Pařížskou dohodu považuje za skutečný průlom a úspěch v mezinárodním vyjednávání. Ve vztahu k oběhovému hospodářství vláda vnímá pozitivně širší kontext Akčního plánu EU, který zahrnuje celý ekonomický cyklus včetně designu, výroby, spotřeby a nakládání s odpady.

Předpokládaný další vývoj

Další formální zasedání Rady pro životní prostředí se uskuteční dne 20. června 2016 v Bruselu, ve dnech 14. - 15. dubna se uskuteční neformální zasedání Rady pro životní prostředí v Amsterdamu.

/K. Mařátková/

Diskuse o migraci a ochraně hranic > Evropský parlament

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) se v pondělí 29. února věnoval otázkám migrace a ochrany vnějších hranic. Nejprve projednával zprávu z vlastní iniciativy o potřebě uceleného přístupu EU k migraci, v následné rozpravě se zabývali balíčkem opatření týkajících se evropské pohraniční a pobřežní stráže, který Komise předložila v prosinci loňského roku.

Kontext

V návaznosti na usnesení Evropského parlamentu (EP) ze 17. prosince 2014 o situaci ve Středomoří začal výbor LIBE zpracovávat k tomuto tématu zprávu z vlastního podnětu, která shrnuje politiky EP v otázkách migrace a obsahuje soubor doporučení. Soubor opatření ke správě vnějších hranic EU vydala Komise 15. prosince 2015.

Klíčové body

Nejprve se výbor věnoval **zprávě o situaci ve Středomoří** a potřebě uceleného přístupu EU k migraci. Zpravodajky Roberta Metsolaová (EPP, MT) a Kasha Kyengeová (S&D, IT) uvedly, že ke zprávě obdržely celkem 1.247 pozměňovacích návrhů. Návrh, který je syntézou postojů všech politických skupin, analyzuje současnou situaci a obsahuje doporučení, jak zvládat migrační toky. Většina pozměňovacích návrhů se týká otázek genderu a nedoprovázených mladistvých a dětí. V následné rozpravě poslanci ocenili práci zpravodajek a poukázali na důležitost tématu. Poslankyně Barbara Spinelliová (nezařazení, IT) se kriticky vyjádřila k dohodám se třetími zeměmi o navrácení. Jedná se podle ní o země, které nerespektují práva vlastních občanů a ani migrantů. To je například případ Turecka, se kterým podle ní EU jedná, jakoby byla členskou zemí EU. Stínová zpravodajka Judith Sargentiniová (Zelení/EFA, NL) navrhla zahrnutí otázky pracovní migrace, které není nyní věnováno mnoho pozornosti. Zástupce rozpočtového výboru Gérard Deprez (ALDE, BE) zprávu označil za katalog doporučení bez kontextu a výraznější strategie.

Druhá část rozpravy se věnovala **souboru opatření ke správě vnějších hranic EU a ochraně Schengenského prostoru**. Opatření, směřující ke komplexnímu a koordinovanému řízení vnějších hranic, představil ředitel Generálního ředitelství pro migraci a vnitřní věci Matthias Ruete. Rozpravu zahájil Artis Pabriks (EPP, LV), který zdůraznil,

že cílem EU by měly být otevřené a zároveň kontrolovatelné hranice. Pokud návrh, který by EU pomohl migrační krizi řešit, uspěje, může EU ukázat občanům, že dokáže jednat efektivně. Evropské pohraniční a pobřežní strážní se věnovala řada příspěvků v diskuzi. Ska Kellerová (Zelení/EFA, DE) se nedomnívá, že by docházelo ke kvalitativnímu posunu, pokud návrh spočívá v drobné reformě agentury Frontex a zapojení národních strážů. Do debaty se zapojil také český poslanec Tomáš Zdechovský (EPP), kterého zajímalo, jaké budou mít členové strážů pravomoci a co se má stát s agenturou Frontex. Na závěr pak Cecilia Wikströmová (ALDE, SE) připomněla, že většině občanů nezáleží na tom, odkud budou příslušníci pohraniční stráže, jde jim o to, aby byla zajištěna ochrana hranic.

Značná část rozpravy se pak soustředila také na **návratovou politiku**. Helga Stevensová (ECR, BE) uvedla, že zvýšení míry návratu je skutečně zásadní a se současnou mírou se není možné smířit. Návratový doklad s posílenými bezpečnostními prvky je podle ní krok správným směrem, ale ne všelék. Bude potřeba, aby byl součástí přístupu EU k readmisním dohodám. Také poslankyně J. Sargentiniová (Zelení/EFA, NL) a K. Winbergová (EFDD, SV) zdůraznily, že jde hlavně o to, aby třetí země své občany skutečně přijímaly zpět.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR podporuje zajištění efektivnější a silnější ochrany společné vnější hranice EU. Zachování Schengenského prostoru bez hraničních kontrol pokládá za jeden z pilířů evropské integrace a současně svou prioritu při řešení stávající migrační krize. Návrh nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní strážní ČR vítá. Text v zásadě reflektuje požadavek na posílení ochrany vnějších hranic a související rozšíření mandátu agentury Frontex. Požadavek na systematické kontroly všech osob v databázích dokladů i v databázích osob považuje za účinný nástroj boje proti zahraničním teroristickým bojovníkům a dlouhodobě takovou legislativní změnu podporuje.

Předpokládaný další vývoj

Zprávu k situaci ve Středomoří by měl výbor LIBE znovu projednat a případně schválit v polovině března, aby o ní mohl EP hlasovat na dubnovém plenárním zasedání.

/A. Kuchařová/

Ve čtvrtek 3. března se uskutečnila v rámci schůze podvýboru pro bezpečnost a obranu (SEDE) Evropského parlamentu výměna názorů se zástupci NATO a Evropské obranné agentury (EDA). Hlavním tématem diskuze byl způsob, jakým zajistit konzistentní reakci na tzv. hybridní hrozby a další s nimi spojené současné bezpečnostní výzvy.

Kontext

Anexe Krymu Ruskou federací v březnu 2014, následný ozbrojený konflikt na Ukrajině a metody nábožensky motivovaného terorismu uplatňované zejména organizací „islámský stát“ vyvolaly diskuze o tzv. hybridní válce a hybridních hrozbách, včetně tzv. informační války. V této souvislosti Evropská rada zdůraznila v březnu 2015 potřebu čelit probíhajícím dezinformačním kampaním Ruska a vyzvala vysokou představitelku Federiku Mogheriniovu k přípravě akčního plánu pro strategickou komunikaci, jež byl představen v červnu 2015. Došlo rovněž ke zřízení komunikačního týmu v rámci Evropské služby vnější činnosti (East StratCom Task Force), jež dosáhl operační fáze v září loňského roku. Širším aspektům hybridních hrozeb např. v oblasti kybernetické bezpečnosti, energetiky, či terorismu se věnuje i v současnosti připravovaná Globální strategie EU, jež bude dokončena do června 2016.

Klíčové body

Ředitel EDA Jorge Domecq ve svém úvodním příspěvku označil hybridní válku kombinující jak konvenční tak nekonvenční způsoby vedení boje (informační psychologické kampaně, destabilizační akce speciálních sil, kyberútoky, ekonomické sankce apod.) za „pohyblivý cíl“, na který musí být EU schopna efektivně a včas reagovat. Jednotlivé „hybridní“ metody podle něj nejsou samy o sobě neznámé, nová je však jejich simultánní a koncentrovaná aplikace. Z pohledu agresora jsou snadné a levné, zajištění obranyschopnosti pro oběť útoku je naopak nákladné. Dnes v EU neexistují efektivní společné mechanismy jak těmto hrozbám čelit. Unie by se měla primárně zaměřit na rozvoj vlastních kapacit. Dále je třeba zajistit synergii mezi armádou a civilním sektorem a uvažovat např. o posílení autonomních systémů a využití chytrých technologií (v robotice, zajištění miniaturizace apod.) či zřízení „anti-hybridního centra EU“. EDA společně s Evropskou službou vnější činnosti, Komisí, NATO a zástupci akademické sféry provede simulaci/cvičení za účelem prověření

vlivu hybridních hrozeb na vojenské schopnosti EU. Budoucí spolupráce EU-NATO není podle J. Domecqa otázkou volby, nýbrž naprostou nutností.

Asistent generálního tajemníka NATO pro obrannou politiku a plánování Heinrich Brauss vyjádřil souhlas s nutností vést intenzivní dialog s EU. Do obrany proti hybridním hrozbám musí být zapojeny jak členské státy, tak mezinárodní organizace. Strategie NATO v této věci se opírá o tři základní pilíře s činnostmi: (1) připravit (identifikace a analýza hrozeb), (2) zabránit, (3) zareagovat. Aliance hodlá posílit strategickou komunikaci a je připravena učinit kroky např. v oblasti ochrany kritické infrastruktury a kybernetické bezpečnosti.

V následné rozpravě Ana Gomesová (S&D, PT) poukázala na značnou mezeru mezi urgentními potřebami a tím, do jaké míry je EU reálně na aktuální hrozby připravena. Poslanec Javier Nart (ALDE, ES) konstatoval, že hybridní válka není novým fenoménem a odmítl jakékoli případné snahy o reakci na zahraniční propagandu vlastní „kontrapropagandou“ Unie. Krize na Blízkém východě či na Ukrajině ukazují, že se Západ nachází ve strategickém kolapsu. Janusz Zemke (S&D, PL) podotkl, že hybridní válka se vyznačuje vysokou účinností, avšak přístup EU je bohužel spíše defenzivní a reaktivní.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR považuje za nezbytné posílit spolupráci mezi EU a NATO, zejména v oblasti koordinace plánování, rozvoje schopností, hodnocení hrozeb, situačního hodnocení, či obrany proti hybridním a kybernetickým hrozbám. Je nutné rozvinout schopnost využívat všechny relevantní nástroje v rámci komplexního přístupu v souvislosti s nutností řešit téměř všechny klíčové výzvy současnosti (hybridní hrozby, migrační krize, hroutící se státy a pod.).

Předpokládaný další vývoj

Do konce března by Komise a vysoká představitelka měli schválit návrh společného rámce k hybridním hrozbám. Očekává se, že tento dokument bude následně předložen k přijetí členskými státy na jednání Rady pro zahraniční věci 19. dubna. Lze předpokládat, že problematika hybridních hrozeb bude diskutována rovněž během nadcházejícího summitu NATO, který se koná ve Varšavě 8. a 9. července. /O. Kaleta/

Agenda Rady pro spravedlnost a vnitřní věci, 10.–11. března > Informace

Migrace. Téma migrace bude dominovat zasedání v části vnitřní věci. Očekává se představení zprávy o pokroku ohledně návrhu nařízení, jímž se zřizuje Evropská pohraniční a pobřežní stráž (EBCG), složená ze stejnojmenné Agentury (European Border and Coast Guard Agency), vzniklé posílením mandátu stávající agentury Frontex, a národních jednotek. Agentura EBCG by měla pravidelně monitorovat a analyzovat rizika při ochraně hranic EU a v případě potřeby identifikovat nápravné opatření, které by měl daný stát přijmout. Pokud budou přetrvávat nedostatky nebo pokud bude některý členský stát pod výrazným migračním tlakem ohrožujícím Schengenský prostor, bude Komise moci přijmout prováděcí rozhodnutí, které stanoví, že situace na určitém úseku vnějších hranic vyžaduje okamžitou akci na evropské úrovni. Další segment migrační agendy bude představovat diskuze nad současnou migrační situací, a to včetně zhodnocení toho,

jak jsou plněna opatření přijatá v nedávné době. Lze předpokládat, že debatě bude dominovat aktuální vývoj na západobalkánské migrační trase a schopnost Řecka chránit své hranice s Tureckem. Mezi ministry by rovněž měla proběhnout výměna názorů ohledně budoucnosti azylového systému EU.

Zbraně. Očekává se politická debata stran návrhu na revizi směrnice o kontrole nabývání a držení zbraní. Návrh byl předložen v reakci na pařížské teroristické útoky jako jedno z opatření v rámci boje proti terorismu. Revidovaná směrnice se věnuje zejména těmto oblastem: striktní (bezvýjimečný) zákaz držení automatických zbraní soukromými osobami a společnostmi, úplný zákaz držení části poloautomatických zbraní, nová přísná regulace držení znehodnocených zbraní (zavedení povinnosti jejich registrace), zpřísnění regulace podnikatelů v oboru zbraní a střeliva, /Pokračování na s. 6/

harmonizace způsobu označování střelných zbraní, zákaz prodeje a nabývání zbraní a jejich částí způsobem komunikace na dálku, definice pojmů, zařazení veškerých signálních / expanzních zbraní a většiny znehodnocených zbraní / replik zbraní do kategorie zbraní C podléhajících ohlášení (registraci).

Boj proti terorismu. Komise 2. prosince 2015 schválila návrh směrnice o boji proti terorismu, revidující předchozí rámcové rozhodnutí v této oblasti. Na pracovní úrovni v Radě začal být návrh intenzivně projednáván za nizozemského předsednictví. To nyní předkládá text k dosažení obecného přístupu.

Digitální agenda. 9. prosince 2015 Komise předložila v rámci strategie digitálního trhu návrhy dvou směrnic (směrnice o některých aspektech smluv poskytování digitálního obsahu a směrnice o některých aspektech smluv o prodeji zboží on-line a jinými prostředky na dálku). Předsednictví považuje oba návrhy za svoji prioritu. Členské státy pozitivně hodnotí cíle obou návrhů směrnic, nicméně početná skupina států poukázala na riziko vytváření dvojích pravidel pro on-line a off-line prodej zboží. S ohledem na tuto skutečnost chce předsednictví přednostně pokračovat ve vyjednávání návrhu směrnice o digitálním obsahu. Předsednictví tak na Radě předloží zprávu o

pokroku a bude žádat o schválení výše uvedeného přístupu, tj. zaměřit se na vyjednávání návrhu směrnice o digitálním obsahu.

Evropský veřejný žalobce. V rámci bodu věnujícího se návrhu nařízení Rady o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO) budou ministři vyzváni, aby vzali na vědomí učiněný pokrok ve vyjednávání o tomto předpise (zejm. některá finanční a zaměstnanecká ustanovení, jakož i dílčí ustanovení o vztazích s partnery jako Eurojust, OLAF a Europol, avšak s výjimkou ustanovení o osobních údajích). Dále se očekává politická diskuze o některých specifických finančních otázkách spjatých s fungováním EPPO. Komisařka Věra Jourová má na Radě v úmyslu seznámit ministry se svými úvahami o finančních dopadech zřízením EPPO. Cílem ovšem není přijímat jakoukoliv pasáž textu v oblasti financování.

Další agenda. Na programu Rady se v části spravedlnost objeví dále informace Komise o dohodě mezi EU a USA o ochraně osobních údajů a jejich přenosu (tzv. Štít soukromí), informace EK o e-evidence – trestní soudnictví v digitálním věku, přistoupení EU k Istanbulské úmluvě a informace o výsledku dialogu s IT společnostmi o nenávislých projevech na internetu. /V. Bernas, A. Brabcová/

Agenda Rady pro zemědělství a rybolov, 14. března > Informace

Akční plán FLEGT. Na jednání by mělo dojít ke schválení závěrů Rady ke zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 13/2015: „Podpora EU zemím produkujícím dřevo v rámci akčního plánu FLEGT“.

Dohody o partnerství v oblasti rybolovu. Na zasedání by dále měly být schváleny závěry Rady ke zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 11/2015: „Jsou dohody o partnerství v oblasti rybolovu Evropskou komisí dobře řízeny?“.

Další agenda. Ministři by rovněž měli v návaznosti na únorové zasedání Rady diskutovat současnou situaci na trhu se zemědělskými komoditami a Komise by měla informovat o použití finančních nástrojů v zemědělském sektoru, které bude následováno diskuzí členských států na toto téma.

/K. Maťátková/

Agenda Rady pro zahraniční věci, 14. března > Informace

Libye. Ministři se v rámci své diskuse zaměří na vývoj bezpečnostní situace v Libyi.

Irák. Tématem bude rozvoj bilaterálních vztahů EU s Irákem stejně jako problém migrace z Afghánistánu do Iráku.

Rusko. Ministři se budou zabývat otázkou, zda by měla EU znovunavázat spolupráci na pracovní úrovni s Ruskem v několika jasně definovaných oblastech.

Blízký východ. Diskuse ministrů proběhne před dubnovým zasedáním výboru koordinujícího rozvojovou pomoc Palestíně, tzv. Ad Hoc Liaison Committee.

Další agenda. Na obědě se ministři sejdou s předsedou UNHCR Filippem Grandim.

/H. Bambasová/

Agenda Rady pro obecné záležitosti, 15. března > Informace

Provádění závazků Evropské rady. Ministři projednají jednu z priorit předestřených nizozemským předsednictvím na zasedání Rady pro obecné záležitosti – posílení dozorcí a koordinační role Rady pro obecné záležitosti nad prováděním závěrů Evropské rady. Na jednání je očekávána diskuze zejména k oblasti migrace, mj. v návaznosti na výsledky jednání mimořádného summitu EU a Turecka 7. března a zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci 10. března.

Příprava jednání březnové Evropské rady: návrh závěrů. Ministři projednají návrh závěrů Evropské rady 17. a 18. března 2016 v Bruselu. Toto jednání se mělo soustředit na migraci a evropský semestr. Východiskem bude výsledek mimořádného summitu EU s Tureckem a diskutována bude také situace v Řecku, další spolupráce s touto

zemí a Schengenský systém. Pokud jde o evropský semestr, Evropská rada by měla diskutovat o provádění doporučení pro jednotlivé země a pokyny pro členské státy týkající se jejich programů stability a konvergenčních programů a národních programů reforem v roce 2016, podpořit důsledné provádění strukturálních reforem a zdůraznit význam dokončování vnitřního trhu. Věcná diskuze k vnitřnímu trhu však proběhne až na jednání Evropské rady v červnu. Je možné, že se březnová Evropská rada bude zabývat rovněž energetickou a klimatickou politikou, neboť o zařazení tématu požádala řada členských států.

Evropský semestr. Ministři na jednání Rady projednají souhrnnou zprávu o příspěvcích Rady týkajících se evropského semestru 2016. /Pokračování na s. 7/

Meziinstitucionální dohoda o lepší právní úpravě. Ministři na základě diskusního dokumentu projednají implementaci dohody v části věnované ročnímu programování. Dohoda by měla být přijata a na okraj jednání Rady podepsána zástupci Rady, Komise i Parlamentu, který by ji měl formálně schválit na plenárním zasedání ve dnech 7. až 10. března 2016.

Politika soudržnosti. Ministři budou diskutovat sdělení Komise „Investovat do zaměstnanosti a růstu a maximalizovat příspěvek evropských strukturálních a investičních

fondů (ESIF)“, které na jednání Rady představí komisařka pro regionální politiku Corina Crețuová. Komise ve sdělení představuje hlavní výsledky vyjednání dohod o partnerství a programů mezi členskými státy, jejich partnery (vč. regionálních a místních subjektů) a Komisí. Jedná se o první ucelenou informaci týkající se očekávaných výsledků jednotlivých intervencí v rámci ESIF a jejich podílu na investicích do zaměstnanosti a růstu. Ke zprávě byly připraveny závěry, které by Rada měla schválit jako bod „A“.
/K. Schneiderová/

554. zasedání Výboru pro EU na vládní úrovni > Informace

Dne 1. března 2016 se konalo 554. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni (PV-EU).

Na úvod jednání informovala zástupkyně Úřadu vlády o průběhu a výsledcích 187. a 188. zasedání Výboru pro EU na vládní úrovni (VV-EU). Poté byla schválena **rámcová pozice** k návrhu nařízení o rtuti, zpracovaná Ministerstvem životního prostředí, a **rámcová pozice** k návrhu změny nařízení (EU) 2015/936 o společných pravidlech dovozu textilních výrobků pocházejících z některých třetích zemí, na které se nevztahují dvoustranné dohody, protokoly nebo jiná ujednání ani jiná zvláštní pravidla dovozu Unie, zpracovaná Ministerstvem průmyslu a obchodu. Projednána byla **rámcová pozice** k návrhu rozhodnutí o využívání kmitočtového pásma 470 – 790 MHz v Unii, zpracovaná taktéž Ministerstvem průmyslu a obchodu.

V další části jednání byly projednány následující **mandáty**: mandát na zasedání Rady pro životní prostředí 4. března (Ministerstvo životního prostředí), mandát na zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (část zaměstnanost, sociální politika) 7. března (Ministerstvo práce a sociálních věcí), mandát na zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci 8. března (Ministerstvo financí) a mandát na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci (část vnitřní věci) 10. března (Ministerstvo vnitra).

V části věnované **aktuálním evropským otázkám** podal zástupce Ministerstva dopravy informaci ke kandidatuře na předsedu a místopředsedu Správní rady GSA a zástupce Ministerstva zahraničních věcí a zástupkyně Úřadu vlády informaci k seminářům k přípravě na EPSO testy. Poté zástupkyně Úřadu vlády upozornila na aktuální agendu Evropského parlamentu.

V části věnované českému **předsednictví Visegrádské skupiny** informovala zástupkyně Ministerstva životního prostředí o přípravě non-paperu zemí s nárokem na využívání modernizačního fondu v rámci reformy EU ETS, zástupce Ministerstva zahraničních věcí o připravovaném setkání ministrů zahraničních věcí ČR a Lucemburska 2. března 2016 v Praze a zástupce Stálého zastoupení ČR při EU o koordinační schůzce zástupců V4 26. února 2016 v Bruselu.

Zástupce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy následně podal zprávu ze zasedání Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport (část vzdělávání) 24. února, zástupce Ministerstva vnitra zprávu ze zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci 25. února a zástupce Ministerstva průmyslu a obchodu zprávu ze zasedání Rady pro konkurenceschopnost (část vnitřní trh, průmysl) 29. února.

Posléze byl projednán materiál k procesu rozšíření Evropské unie: vývoj v roce 2015 a výhled na rok 2016 (Ministerstvo zahraničních věcí) a schválen příspěvek ČR do veřejné konzultace o přezkumu Evropské strategie pro pomoc osobám se zdravotním postižením 2010–2020 (Ministerstvo práce a sociálních věcí). Zástupkyně Úřadu vlády nezapomněla poděkovat Stálému zastoupení ČR při EU za zpracování přehledu návštěv představitelů českých státních orgánů v Bruselu a Amsterdamu.

V rámci bodů „**Různé**“ informovala zástupkyně Úřadu vlády o termínech příštích jednání PV-EU a avizovala jednání PT RHSD pro EU dne 9. března 2016. Upozornila také na právě připravovanou **rámcovou pozici** k tzv. Country Reportu pro ČR. Zástupce Ministerstva zahraničních věcí informoval o rozsudku SD EU v oblasti azylové politiky. Na závěr byly schváleny instrukce na jednání výboru Coreper II (2. března). /E. Macáková/

Přehled rámcových pozic schválených v 9. týdnu > Informace

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o **rtuti** a o zrušení nařízení (ES) č. 1102/2008 (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu

a Rady (EU) 2015/936 o **společných pravidlech dovozu textilních výrobků** pocházejících z některých třetích zemí, na které se nevztahují dvoustranné dohody, protokoly nebo jiná ujednání ani jiná zvláštní pravidla dovozu Unie (vypracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu)

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 27, týden 29. února – 6. března 2016 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: I. Blahušiak * Kontakt: newsletter@vlada.cz